

Wajera 5778 - En Hij - G'd - Verscheen.

Genesis - Bereesjiet 18 : 1 - 22 : 24.

2 Kon. 4 : 1 - 37 en Luk. 1 : 26 - 38; 24 : 36 - 53.

In het kort:

WAJERA (en -G'd- verscheen). G'd kondigt de verwoesting van Sedom en Amorra aan, maar belooft ook een zoon aan Awraham. De onrechtvaardigen worden bestraft, de weldoeners beloond.

Er komen drie mannen op bezoek bij Awraham en Sara. Het blijken engelen, boodschappers van G'd te zijn. Ze vertellen dat Sara binnen een jaar een zoon zal baren, waarover zij lacht. G'd vertelt Awraham dat Hij Sedom en Amorra zal vernietigen; Awraham houdt een pleidooi voor de steden. Zij zouden gespaard blijven als er tenslotte slechts tien rechtvaardigen wonen. Maar zelfs dat is niet het geval. Lot en zijn gezin die in Sedom wonen, worden met krachtige hand door Engelen gered voordat de verwoesting neerdaalt. Ondanks het verbod om te kijken doet de vrouw van Lot dat wel en verandert in een zoutpilaar. Lots dochters vrezen dat de mensheid uitgestorven is en verleiden hun dronken vader. De ene zoon heet Moav en de andere Ammon.

Op de aangekondigde tijd wordt Jitschak geboren. Hij wordt gespeend. Sara ergert zich aan Jisjmaeel en verzoekt Awraham Hagar en Jisjmaeel de woestijn in te sturen. G'd beveelt hem naar Sara te luisteren. G'd zal Jisjmaeel ook tot een groot volk maken. Hagar en Jisjmaeel komen bijna om van de dorst maar door een wonder worden ze gered. Als ultieme test draagt G'd Awraham op zijn zoon Jitschak te offeren. Awraham trekt naar de berg die G'd hem toont en Awraham heft al het mes als een Engel hem zegt zijn zoon niets te doen. G'd beloont hem door hem overvloedig te zegenen omdat hij hem zelfs zijn zoon niet heeft onthouden.

Het bezoek van de drie boodschappers:

Abraham stond om zijn goedheid en vriendelijkheid bekend. Deze eigenschappen komen in zijn gastvrijheid tot uiting. Zijn tent was namelijk aan de vier zijden van de windrichtingen open opdat de woestijnreizigers de ingang niet hoefden te zoeken. Eten en drinken was volop aanwezig en een ieder kon na een goede maaltijd, die met een dankzegging aan (1*)HaSjem altijd werd afgesloten, weer verder op reis gaan. Onze portie begint ermee dat Abraham bij de ingang van de tent zat en dat HaSjem aan hem verscheen. Deze dag was de derde dag na de besnijdenis, de dag van de hevigste pijnen en Abraham zat ondanks de hevige pijnen en de felle zonneschijn van die dag op de uitkijk om gasten te ontvangen. HaSjem had die dag de zon extra fel laten schijnen om overbodige lichamelijke inspanningen bij Abraham te voorkomen. Op zo'n hete dag zijn er geen reizigers te bekennen. HaSjem zag dat Abraham toch graag gasten wilde ontvangen en bedienen en stuurde drie mannen naar Abraham toe. Deze drie mannen waren drie engelen/boodschappers, die ieder een boodschap had uit te voeren. De ene engel kwam om Abraham te genezen, een andere engel om de geboorte van een zoon aan te kondigen en een derde engel om Sodom en Gomorra te verwoesten.

Abraham vraagt HaSjem om geen rechtvaardigen met de goddelozen om te brengen en begint met het aantal van vijftig rechtvaardigen. Sodom en Gomorra bestonden namelijk uit vijf grote steden en dat betekent dan dat in geval van tien rechtvaardigen in elke stad de steden gespaard zouden worden. Er blijken echter niet eens tien rechtvaardigen in de vijf steden samen te zijn, Abraham vraagt niet meer en gaat terug naar zijn tent. Op het aantal tien dat hier genoemd wordt is de minjan een minimum van tien volwassen mannen gebaseerd voor de joodse gebeden.

De engelen bereiken tegen de avond Sodom en Gomorra en Lot zat in de stadspoort, hij was namelijk op die dag tot stadsrechter aangesteld. Lot komt hen tegemoet en biedt gastvrijheid aan, zoals hij dat bij Abraham geleerd had. In Sodom en Gomorra was het echter een grote overtreding om gasten te ontvangen, hen te eten en te drinken te geven en een slaapplek aan te bieden. Ook het geven van (2*)tsedaqah was uit den boze. Diegenen die deze (3*) mitswot wel uitvoerden werden daarvoor tot bloedens toe gestraft met de dood als gevolg. Dit tezamen met het aangaan van ongeoorloofde relaties was reden voor HaSjem om deze steden te verwoesten. Ook Ezechiël 16:49 geeft weer wat de wandaden van Sodom waren. Lot wordt echter gered omdat hij in Egypte had gezwegen toen Abraham de Egyptenaren zei dat Sara zijn zuster was, hetgeen een halve waarheid was.

In plaats om voor het leven te rennen en niet terug te kijken, talmde Lot en kreeg toestemming om naar het dichterbij gelegen Soar te vluchten.

Lot vond het moeilijk om zijn materiele rijkdom als wel zijn status achter te laten en zijn leven te redden. Zijn vrouw keek echter wel terug en veranderde in een zoutpilaar. Waarom een zoutpilaar, wel zij weigerde gasten te ontvangen en had geen zout op tafel voor de gasten gezet.

* bron o.a. Malben-Studiecentrum voor Noachieten.

Twee werelden in normen en waarden:

Terwijl Abraham ons leerde om vriendelijk te zijn tegenover anderen werd er door de inwoners van Sodom juist het tegenovergestelde gepraktiseerd. Dit wordt duidelijk in de houding naar de engelen, die als mannen in menselijke gedaante verschijnen aan Lot de neef van Abraham: de inwoners wilden de 'mannen' die op dat moment de gasten van Lot waren, seksueel verkrachten (Genesis 19:5). Dit staat tot geen verhouding met wat Abraham leerde over gastvrijheid tegenover vreemden als onderdeel van vriendelijkheid, zoals beschreven in het vorige hoofdstuk waar ons gedeelte mee opent (Genesis 18:1-16)

De mensen van Sodom waren gezegend met uitzonderlijke voordelen van de natuur, want het was een welvarend land, maar zij weigerden om dit met anderen te delen. Liefdadigheid en vriendelijkheid waren strikt verboden en dit werd meedogenloos vergolden.

De Thora wijzen vertellen een verhaal van een jong meisje die zich bekommerde om een uitgehongerde reiziger. Zij gaf deze reiziger te eten en werd hier voor gestraft. Als straf werd zij ingesmeerd met honing en men liet haar op een dak achter, (in de brandende zon), over aan de genade van de wespen en zij moest dit met een verschrikkelijke dood bekopen. (Rashi op Genesis 18:21).

In Sodom was er een legendarisch bed voor alle bezoekers: Degene die te kort waren voor het bed werden als op een pijnbank, opgerekt aan de lengte van het bed en degene die te lang waren werden zo ingekort, met een zwaard of bijl, dat zij in het bed pasten. (Midras).

Wat willen de bovenstaande (midras) verhalen ons duidelijk maken? En is er een relatie met de tijd waarin we nu leven? Zonder al te moraliserend over te willen komen wil ik d.m.v. een tekst uit het 'tweede testament' een vraag stellen.

'En gelijk het geschiedde in de dagen van Noach, zó zal het ook zijn in de dagen van de Zoon des mensen: zij aten, zij dronken, zij huwden, en zij werden ten huwelijk genomen tot op de dag, waarop Noach in de ark ging en de zondvloed kwam en allen verdelgde. Op dezelfde wijze als het geschiedde in de dagen van Lot: zij aten, zij dronken, zij kochten, zij verkochten, zij plantten, zij bouwden. Maar op de dag, waarop Lot uit Sodom ging, regende vuur en zwavel van de hemel en verdelgde hen allen. Op dezelfde wijze zal het gaan op de dag, waarop de Zoon des mensen geopenbaard wordt' (Lukas 17:26-30)

Leven we niet ook juist nu in een tijd waarin het eigenbelang voorop staat en de 'bijbelse' normen en waarden totaal ondergeschikt gemaakt worden aan alles wat men zelf goed dunkt?

Zoals in bovenstaand verhaal van het 'bed' , moet iedereen eigenlijk voldoen aan de waarden en normen die heden ten dage als 'normaal' beschouwd worden en ons op velerlei wijze opgedrongen wordt.

Zie enkele maar naar wat de media zelfs in TV programma's aan kinderen en jeugd aanbieden, zoals in programma's als 'slikken en spuiten' inmiddels al niet meer op TV, volgens mij en bijvoorbeeld 'second love' e.d en de rest kunt u zich zelf wel voorstellen.

Zulke verhalen geven goed weer dat de totale fixatie van de Sodomieten en ook de 'wereldse' mens heden ten dage, op zichzelf lag en dat men naar anderen die niet tot hun gemeenschap behoorden, hard en onverschillig was en men totaal geen mededogen bezat voor de medemens in hun behoefte, pijn, lijden en de fundamentele menselijke waardigheid.

De andere weg:

Maar gelukkig mogen wij als zonen van Abraham zijn als we ons verbonden weten door de Messiach Jeshua in en met G'ds volk. Jeshua wijst ons de weg die wij mogen gaan zoals in het evangelie van Lukas beschreven staat:

'Maar tot u, die Mij hoort, zeg ik: Hebt uw vijanden lief, doet wel degenen, die u haten; zegent wie u vervloeken; bidt voor wie u smadelijk behandelen. Slaat iemand u op uw wang, keer hem ook de andere toe, neemt iemand u uw mantel af, laat hem ook het hemd nemen. Vraagt iemand iets van u, geef het hem; neemt iemand het uwe, vraag het niet terug. En gelijk gij wilt, dat u de mensen doen, doet gij hun evenzo. En indien gij liefhebt, die u liefhebben, wat hebt gij vóór?

Immers, ook de zondaars hebben lief, die hen liefhebben. Want indien gij goed doet aan wie u goed doen, wat hebt gij vóór? Ook de zondaars doen dat. En indien gij leent aan hen, van wie gij hoopt iets te ontvangen, wat hebt gij vóór? Ook zondaars lenen aan zondaars om evenveel terug te ontvangen. Neen, hebt uw vijanden lief, en doet hun goed en leent zonder op vergelding te hopen, en uw loon zal groot zijn en gij zult kinderen van de Allerhoogste zijn, want Hij is goed jegens de ondankbaren en bozen.

Weest barmhartig, gelijk uw Vader barmhartig is. En oordeelt niet en gij zult niet geoordeeld worden. En veroordeelt niet en gij zult niet veroordeeld worden; laat los en gij zult losgelaten worden. Geeft en u zal gegeven worden: een goede, gedrukte, geschudde, overlopende maat zal men in uw schoot geven. Want met de maat, waarmede gij meet, zal u weder gemeten worden.' (Lukas 6:27-38).

(1*) HaSjem - 'De Naam' (letterlijk de benaming voor G'd)

(2*) Tsedaqah - (liefdadigheid) Beter is; Het recht doen aan je naaste, de arme de wees de weduwe enz...

(3*) Mitswot - Gebod of opdracht.

Shabbat Shalom. *Rinze.*